

Въпрос 16

Въпрос 16

Тема 16

Православното римокатолическо и протестанско учение за Евхаристията

Евхаристията е основа на първолия и литургичен живот. Повечето християнски деноминации (православни, католици, древните итoлине църкви, англикани, лютерани и т. н.) вярват, че Христовото тeло и кръв реaлно присъстват в причастнето. Някои протестантски конфесии (калвинисти, методисти, баптисти, адвентисти и др.) възприемат причастнето само като символ.

Протогипи на евхаристията

От най-дълбока древност хлябът и виното се използват за култови цели от редица народи. От гледище на християнството най-важни са практиките на древните евреи, описани в Стария завет. Например Мелхиседек посреща старозаветния патриарх Авраам с хляб и вино (Бит. 14:18). Християнската редипция освен това възприема юдейската Пасха като предобраз на причастнето.

Теология и богослужение

Традиционните християнски изповедания вярват, че виното и хлябът се „преосъществяват“ и стават истински тeло и кръв Христови. Прeосъществяните хляб и вино се наричат Свети дарове.

Изъприема се обяснението на свети Ириан Дамаски, прието от Седмил вселенски събор, според което хлябът и виното не променят материалната си природа, като не остават обикновени земни вещества, а тяхната същност се свърза с божествената същност на Исус Христос. Това се случва по време на определен момент в богослужението (Литургия, Меса), който е и неговата кулминация. Първи се причастяват свещениците, извършващи тайнството, а след това останалите вярващи. При православното, римокатолическото и древните църкви, та да бъде прието причастнето, вярващият трябва да е съблюдявал пост и да е преминал през тайнството Покаяние, свързано с изповед.

Особености при различните изповедания

При православното и римокатолическото съществува учението за Христовата жертва, според което тя не е принесена еднократно, е постоянна във времето. Тази жертва видимо се повтаря всеки път по време на Литургията, чийто център е Евхаристията. Според почти всички протестантски възгледи, жертвата е еднократно, а причастнето идва само за да напомни за нея (и да направи съпричастни вярващите към нея).

Православие

В православната църква тайнството може да бъде извършено само от епископ, а също от свещеник, с благословението (или по поръчение) на епископа. По време на Литургията, епископите или свещениците приготвят със специален ритуал Евхаристията върху олтара, причастяват се сами, след това причастяват вярващите, след което останалите Свети дарове трябва да бъдат приети от свещенослужителите.

Римокатоличеството

Православие

В православната църква тайството може да бъде извършено само от епископ, а също от свещеник, с благословението (или по-подробно) на епископа. По време на Литургията, епископите или свещениците приготвят със специален ритуал Евхаристията, причастият се сами, след това причастият вършат, след което останалите Свети дарове трябва да бъдат приети от свещенослужителите.

Римокатолицизъм

Основната разлика между римокатолицизма и православие се състои в начина на причастване. В Католическата църква само свещенослужителите се причастват с хляб и вино, на миряните се дава само хляб. Друга формална разлика е тази, че хлябът за Причастието при католиците е безквасен (във връзка с традициите на юдейската пасха), докато в Православната църква това е квасен. Освен това Католическата църква въвежда понятията „първо причастие“, последно причастие“, които отсъстват в Православие.

Протестанство

Протестантите смятат, че възледът за Господнята вечеря като повторение на Христовата жертва е незнат в Новия завет. Няма нужда да се повтаря Христовата изкупителна жертва, тъй като тя "може съвършено да спасява тези, които идват при Бога чрез Него, понеже винаги живее за да ходатайства за тях (Евр. 7:25). ~ "Защото Христос влезе не в ръководно светилище, образ на истинското, но в самите небеса, за да се яви вече пред Божие лице за нас" (Евр. 9:24). В Посланието към евреите се отбелязва, че Христос не трябва да принася "Себе си много пъти" (9:25), тъй като Той "беше принесен веднъж, за да понесе греховете на мнозина" (9:28)

Апостол Павел е разбирал Господнята вечеря като възвестяване, а не като повторение на Христовата смърт. "Защото всеки път, когато ядете този хляб и пиете тази чаша, възвестявате смъртта на Господа, докато дойде Той" (1 Кор. 11:26). Глаголът "възвестявам" - *kataballego*, се използва в Новия завет за прогласяване на евангелието (1 Кор. 9:14) и за разпространение на вярата (Римл. 1:8). Според протестантите това подсказвало, че според Новия завет празнуването на Господнята вечеря е възвестяване на Евангелието на хората, а не повторение на Христовата жертва пред Бога.

Още от първите дни на своето съществуване, поради административното деление на Римската империя, Христовата църква се е разделила на две половини: Източна и Западна. Тези две неделими половини на Вселенската църква живеели в пълно единение и пребъдвали в единство на вярата.)

Основите на църковния живот и на Изток, и на Запад са били едни и същи. В западната половина на Църквата обаче, постепенно се създава особен строй на живота и своеобразно отношение към него. Между Изток и Запад започнали да изникват несъгласия и спорове още през II - III век, например за празнуването на Пасхата (Велникден) и за кръщаването на еретичите.

Различията в църковния живот на Изток и Запад се проявили особено ярко след политическото разделение на две половини на Римската империя. В IV и на Запад започват да се затвърждават обреди и обичаи, различни от Източната Църква, т.е. относително по-отлично по отношение на безбрачното на духовниците.

През 1054 г. цариградският патриарх Михаил се обявил против нововъведенията на римския епископ, а именно против употребата в тайнство евхаристиен пресен хляб. Така, той възложил на Българския Архиепископ Лев да напише изобличително послание против тези нововъведения. В отговор, Западната църква

поиска от Източната да признае венчки папски постановления и след като се убедили, че няма да постигнат успех, те постарали буля на престома на херцогиня София", с която протестантският патриарх и цялата Източна Църква. Илюстрацията на страницата и оттогава правят списъкът

Ще изложим в кратък вид основните различия между католицизма и Светото Православие:
1. Догмат за възхождането на Дух Свети и от Сина (Фийликие)

Въпреки ясен учение на божественото Откровение, че Дух Свети изхожда, т.е. получава своето вечно и вечно от Отца, римокатолическите учат, че Дух Свети изхожда и от Сина. Те не правят разлика между вечното Му произхождение от Отца и временното Му изпращане от Отца чрез Сина (Йоан. XVI:28-29). Православната Църква учи, че Дух Свети изхожда вечно и вечно само от Отца, а се изпраща в света не само от Отца, но и от Сина, бази по този начин

2. Догматът за непорочното зачатие на Пресвета Дева Мария

Учението на римокатолическите за првородния грях е тясно свързано с учението им за непорочното зачатие на Дева Мария. В папска була от 1854 г. се казва следното: "С власт на Господа Исуса Христа, ближните апостоли Петра и Павла и с Божия власт обявяваме, възвестяваме и определяме, че учението за това, че Преплагословената Дева Мария в първия момент на своето зачатие, поради особената Благост на Всемогъщия Бога и особено предмети, заради Божия венчки въраши се задължават твърдо и постоянно да го изповядват".

Православната Църква почита Пресвета Дева Мария, но така, както поддържа да се почита Майката на Изкупителя на света. Според Православното учение, Св. Дева Мария се е родила по естествен път и затова тя също е наследила от нейните родители првородния грях.

3. Догматът за главенството и незаблудимостта (неогрешимостта) на папата

По този въпрос римокатолическите казват следното: "Църквата се нарича една, защото е една и съща, разпространява се на Изток и Запад, в отдалечени страни, на небето и земята.
Но целия свят тя нановяжда една и съща вяра, употребява един и същи тайнства и признава един невидим глава Исуса Христа на небето, а на земята видим глави - светия римски отци папата, в качеството на приемник на апостола Петра и неместник Христов".

Православната Църква изповядва, че има един невидим глава - Господ Исус Христос и, че друг, видим глава не съществува. Тъй като католическите твърдят, че папата е приемник на Апостол Петър, като първ между апостолите, трябва да се знае, че Св. отци на Православната Църква учат, че ап. Петър е само "първ между равни", а не върховен управител. Дори да допуснем, че Спасителят е дал особена власт на Апостол Петър, следва ли от това, че той е дал същата власт и на останалите приемници? Защо точно на папата трябва да е прдал тази власт, след като нар. Апостол Петър е основал и Антиохийската Църква? Истината показва, че Антиохийския епископ би имал претенции за главенство.

4. Светото тайнство Кръщение

За начина на извършване на тайнството Кръщение, римокатолическите казват: "Гези, които трябва да се просветят с това тайнство, или се потапят във вода, или се поливат с вода, или се поръсват с вода. Употребява се кой да е от тези способности."

Православния Св. Кирил Картаянски ясно свидетелства, че Кръщението чрез потапяне е всеобщо и само в изключителни случаи (при болест) се допускало кръщение чрез поръсване и обливане. Отците на Неокесарийския събор с 12-то правило запретили на кръстените чрез поръсване или обливане да станат презвитери.

5. Светото тайнство Миреломазване

Редовен извършител на миреломазването според римокатолическите е само епископа. Според тях трябва да се помазват само навършилите седем годишна

възраст.
Според Светото Православие, съ тайнство миреломазване извършват не само епископите, но и прелатите (епископите), с тази разлика, че първите осъществяват мирото за тайнството, а последните могат да миреломазват само с миро, освещено от епископите. При Православните миреломазанието се извършва над венчки най-важни части на тялото, за разлика от римокатолическите, които миреломазват само челото.

6. Светото тайнство Евхаристия (Светото причастие)

Различията между Светото Тайнство се оказват главно в начините за приемане на тайнството. Римокатолическите изповядват, че тайнството се възвраща към възхода с квасец. Те твърдят, че Сам Исус Христос е установил тайнството с квасец и хляб (Матей 26:26-28). Православните казват, че тайнството се възвраща към възхода с хляб и квасец. Византийската Църква (вече) прави Евхаристията с квасец и хляб (Лев. XXIII:5). Евхаристия хлябът е съставен от две части: хляб и квасец. Квасецът е изготвен от само хляб. Хлябът е изготвен от само хляб и квасец.

Можат ли да бъдат тайни? Презвитерите (свещениците), с тази разлика, че първите
ниже е един единствен човек да е избран да бъде свещеник. Презвитерите са много и
в. Светото тайнство Евхаристия (Свето Причаствие)

Разликите в това Свето Тайнство са следните:

а) Римокатолиците извършват това тайнство с безквасен хляб вместо с квасен. Те твърдят, че Сам Исус Христос е установил тайнството с безквасен хляб
Това не е така, защото Исус Христос е извършил евхаристията (Тайната вечеря) преди Пасха, която започва на четириндесетия ден от месец
вечерта (Лев. XXII:5). Безквасни хлябове евентуално да ядат на 15-я ден от месеца, в продължение на 7 дни. Следователно на 13-ти, когато е била Тайната
вечеря не е имало още безквасни (опреснени) и Господ е извършил евхаристията не с квасен хляб, както се е употребявал този ден.

б) Не приобщават всички възрастни от един и същи хляб, напр. свещениците освещават за себе си по-голяма част (Тайна кръвна пастирка от безквасно
тесто), а за миряните освещават по-малка за всички по отделно. Това нововъведение според Православната Църква е едно отстъпление от дълга и идеята на
тайнството, чрез което възрастните трябва да се обединят в едно тяло.

в) Не приобщават всички възрастни под двеста килограма, т.е. с талото и кръв Христови. Миряните при тях се причестяват само с хостия и се лишават от чашата.
въпреки думите на Спасителя: "Ако не ядете плътта на Сина Човечески и не пиете кръвта Му, не ще имате в себе си живот" (Йоан 6:53)

г) Лишават малките деца до известна възраст съвсем от причастие. Това отклонение те са го направили като следствие от предното, защото след като
узаконили миряните да се причестяват само под единия вид, т.е. само с талото Христово, но необходимост е трябвало да лишават от причастие малките деца,
но неже не могат да приемат твърда храна.

7. Свето тайнство Покаяние

По това тайнство римокатолиците казват следното: "Нито изповядващ трябва да знае кой е духовникът, който го изповядва, нито пък изповедникът
трябва да знае кой изповядва." Това начин на изповед е въведен от тях може би с цел да се запази тайната на изповедта. Според Православното обаче, при
изповедта има не по-малко значение психическото състояние на каещия се: той трябва да изпита известни мъчения на съвестта, да се срам, когато се изповядва
очи и очи пред свещеника. Това е така, защото при другия случай каещия се може без срам да изповядва един и същи грех безброй пъти.

8. Свето тайнство Съвещание

Безбрачието на свещениците (целибата) бил въведен от римокатолиците през IV в. с цел, то да се издигне в нравствено отношение. С това решение те
постигнали противоположни резултати. Съборите и историците на Запад свидетелстват, че след установяване безбрачието на духовенството, нравствения му
упадък станал още по-голям.

Православната църква учи, че духовникът трябва да бъде със семейство. По този въпрос се е изказал и Св. ап. Павел, който казва, че епископът трябва да
бъде мъж на една жена и да умее "да управлява добре къщата си и да има деца послушни със съвършена негителност, защото който не умее да управлява
собствената си къща, как ще се грижи за Църквата божия?" (1 Тим. 3:2-4)

9. Свето тайнство Брак

Римокатолиците твърдят, че брачният съюз се смята за безусловно неразторжим, дори и в случай на прелюбодеяние. Мъжът и жената могат да се разведат,
но те не могат да встъпят във втори брак.

Според православно учение обаче, християните могат да се развеждат при прелюбодеяние до думите на Христа: "Който напусне жена си не поради
прелюбодеяние, той я прави да прелюбодейства (Мат. 5:32), т.е. прелюбодеянието е законна причина за разтрогване на брака.

10. Свето тайнство Елеосвещение

Според римокатолиците, елеят за това тайнство се освещава само от епископа, а на презвитерите се предоставя само помазването на болните. На това св.
тайнство те гледат не като целенно средство, а като последно помазание на умирация, за да го подпомогне в борбата с ужасите на смъртта.

Православните учат, че презвитерите не само помазват, но и могат да освещават елея по думите на ап. Павел: "Болен ли е някой между вас, нека поиска
презвитерите църковни, и те да се помолят над него, като го помажат с елея в името Господне" (Иак. 5:15).

справедливие на това кой трябва да се покаява. Светата Православна Църква учи, че това тайнство може и трябва да се извършва на дътежко. Божият милостив Бог може да се извършва на дътежко. Божият милостив Бог може да се извършва на дътежко. Божият милостив Бог може да се извършва на дътежко.

Задгробната съдба на човека. Учение за чистилището.

Римокатолиците учат, че душите на умрелите вярващи, които не са успели да се покаяват за неговите грехове, лежат в чистилище, а пак за съдбата на душите на тези, които са се покаяли за своите смъртни грехове, но не са могли да изтърпят известни епитимии или да понесат временни наказания, се определят след честния съд в чистилището - средно място между рай и ада.

Според Православното, Църквата се е молила и сега се моли за умрелите, но се моли за опрощаване на греховете им, за освобождаването им от ада и в-с от всяко средно място - чистилище. Молитвата е необходима за намиращите се в ада, защото Христос има ключовете на ада и смъртта (Откр. 1:18) и може да освобождава от там грешници, както е сторил това при влизането Си в ада (1 Петр. 3:18-19), ако те се преклонят пред името Му (Фил. 2:10-11) и ако трезво вземете им са простити (Mat. XXII:31-32)

Протестанти: - две таинства - кръщение и Евхаристия.

Таинства - видими знами които напомнят на вървоците в И. Христос за извержението от него изкупление и за благодарното състояние в което се намират. Те не предпазват докато благодарят а само я р-зиалват, но само ако се приемат с вяра илюде са действителни. Те трябва непрекъснато да напомнят на вървоците за поръчното им състояние. За да е истинско трябва да отговаря на следните условия:

- 1) да е установено от И. Хр.
- 2) да възбужда вярата
- 3) да дава кажежда на вървоците те ще дже спаси.

Св. кръщение - процесване на първородния грях и прекръстване на неговите последици

Св. Евхаристия - агригат претворянето на даровете в тяло и кръв Христова, но Христос присъства невидимо и реално.

Литургията не е жертва, а възпоменаване на Хр. жертва. Хляба и виното са символи които е полезно да бъдат съзерцавани от вървоците за да могат мистично да се годжат до жертвата на Христос. Пригостяващия се приема обикновен хляб и вино, но той духовно се възхося до Христос

Католици.

Пред и Ватикански събор

- въведен от 7 век - безвасен хляб.
- Претворяване на св. дарове - без Епиклезата.
- Претворяването става когато свещ. каже "ДЪБАЕТЯ ЖИВ и ПИТЕ от нея"
- Св. причастие както може се причаства от епископ

мърките от ерѣт. не съжалямъ свѣтъ. се пригласяват
 и мърките само с клѣб.
 - мѣки дозѣ до 2 год. не се пригласяват.

Слѣд. II ватикански собор

- всички християни могат да се пригласяват в двата храма.
- върху едни престола може да се сѣди повеќе от едни литургия.
- разрешено се вѣчерна литургия.